

JANE HARPEROVÁ

SUCHO

ZOUFALÝ ČIN V MALÉM MĚSTĚ
S VELKÝMI TAJEMSTVÍMI

VICTORIAN
PREMIER'S
LITERARY
AWARDS

NY TIMES
BESTSELLER

AMAZON
BEST BOOK
OF THE
MONTH

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

PROLOG

Nebylo to poprvé, co se na farmě střílelo, a mouchy nejsou vybíravé. V mrtvém zvířeti a mrtvém člověku nevidí rozdíl.

Toho léta si díky suchu přišly na své. Posedávaly na vyhaslých očích a lepkavých ranách podvyživeného dobytka, který farmáři z Kiewarry museli postřílet. Bez deště nebylo krmivo. Rozpálené městečko se tetelilo pod žhnoucím modrým nebem a prázdná koryta s sebou do následujícího dne přinášela další těžká rozhodnutí.

„Zlomí se to,“ říkali farmáři, když se z několika měsíců stal už druhý rok. Ta slova si opakovali navzájem nahlas jako mantru i potichu pro sebe jako modlitbu.

Meteorologové v Melbourne byli jiného názoru. V obleku a se soucitným výrazem se o tom ze svých klimatizovaných studií zmiňovali už jen tak mimochodem každý den kolem šesté. Oficiálně to bylo nejhorší sucho za posledních sto let. Zvláštní jev měl své jméno, o kterém si nikdo nebyl jistý, jak se vyslovuje. *El Niño*.

Aspoň mouchy měly radost. Toho dne však objevily něco neobvyklého. Něco menšího, s hladkou kůží a jemnějším

masem. Ne že by na tom záleželo. Žádný rozdíl v tom nebyl. Vyhaslé oči. Lepkové rány.

Nejčerstvější bylo tělo na mýtině. Mouchám chvíli trvalo, než našly další dvě uvnitř domu, přestože dveře byly otevřené dokořán. Ty, které se odvážily za prvním tělem v hale, dostaly za odměnu druhé, tentokrát v dětském pokoji. Bylo sice menší, ale zato jich tu bylo méně a všechny si přišly na své.

Nikdo je nerušil, spokojeně se hemžily v horkém vzduchu nad kaluží tmavé krve rozlité na dlaždičkách a koberci. Před domem viselo na šňůrách přeschlé prádlo. Na kamenité cestičce ke dveřím se povalovala koloběžka. V okruhu jednoho kilometru bilo jen jedno lidské srdce.

Dětský pláč, který se najednou ozval uvnitř domu, tak neměl koho přivolat.

I těm, kteří do kostela zavítali sotva o Vánocích, bylo jasné, že se smuteční hosté do lavic nevejdou. Když Aaron Falk přijížděl, s vírem prachu a suchého listí za autem, přede dveřmi kostela se už tlačil dav černé a šedé.

Sousedé se i navzdory svému odhodlání dostat se dovnitř snažili působit důstojně, nenápadně do sebe strkali a razili si cestu tlačenicí. Naproti přes silnici se shromažďovali novináři.

Falk zaparkoval svůj sedan vedle ute, které mělo podobně jako jeho vůz svá lepší léta za sebou, a vypnul motor. Klimatizace se zachrčením utichla a vnitřek auta se ihned začal ohřívat. Chvíli si dav měřil, i když přijel přesně na čas. Táhl se sem až z Melbourne, pětihodinová jízda mu zabrala přes šest hodin. Spokojený, že nevidí žádné známé tváře, vystoupil z auta.

Podvečerní vedro ho obalilo jako deka. Uchopil kliku zadních dveří, že si ze sedadla za řidičem vezme sako, a spálil si prsty. Na chvíli zaváhal, pak sáhl i po klobouku. Široký okraj a tmavě hnědá látka se ke smutečnímu obleku nehodily. Kůže barvy odstředěného mléka v první půlce roku a záplava pih

připomínající rakovinné bujení v té druhé byly Falkovi dostatečným argumentem pro to, aby riskoval módní faux pas.

Od narození byl bledý, měl platinové krátce střižené vlasy a neviditelné řasy. Často si během těch třiceti šesti let říkal, jestli se mu australské slunce nesnaží něco naznačit. Ať už to bylo cokoliv, rozhodně se to lépe ignorovalo v dlouhých stínech melbournských mrakodrapů než v Kiewaře, kde byl stín nedostatkovým zbožím.

Falk se ohlédl za silnicí vedoucí ven z města, pak se podíval na hodinky. Pohřeb, smuteční hostina, jedna noc a bude pryč. Osmnáct hodin, spočítal si. Víc ani minutu. S tímhle odhodláním vykročil Falk k davu, jednou rukou si přidržoval klobouk, aby mu v náhlém poryvu horkého vzduchu neuletěl.

Kostel byl uvnitř menší, než si ho pamatoval. Vmáčknutý do davu cizích lidí se nechal vtáhnout hlouběji do útrob kostela. Podařilo se mu najít si kousek místa u zdi vedle farmáře v bavlněné košili napnuté přes vystouplé břicho. Muž na něj kývl, opět se otočil a dál zíral rovně před sebe. Falk si všiml pomačkané látky na mužových loktech, ještě před chvílí je měl vyhrnuté nahoru.

Falk si sundal klobouk a nenápadně se jím ovíval. Proti své vůli se rozhlížel kolem. Tváře, které se mu na první pohled zdály cizí, při podrobnějším zkoumání poznával a musel se pozastavit nad tím, jak nečekaně ho zaskočily vrásky, šediny ve vlasech a s léty nabraná kila.

Postarší muž asi dvě řady za ním zachytil jeho pohled, kývl na něj a vyměnili si smutný úsměv. Jak se jenom jmenoval? Falk se snažil vzpomenout si. Nemohl se soustředit. Byl to učitel. Falkovi se podařilo vybavit si muže u tabule, jak se pokouší zaujmout třídu znuďených pubertáků zájmovostmi ze zeměpisu nebo dějepisu, ale vzpomínka byla příliš mlhavá.

Muž kývl k lavici vedle sebe v náznaku, že by se mohl posunout a uvolnit Falkovi místo, ale ten jeho nabídku odmítl mírným zavrtěním hlavy a otočil se zpátky dopředu. Zdvouřilostním rozhovorům se snažil zpravidla vyhýbat, dnes byl ve svém odhodlání tisíckrát zarputilejší než obvykle.

Proboha, ta prostřední rakev je malá. Protože ji umístili mezi dvě velké, vypadala ještě nepatříčněji. Pokud to bylo vůbec možné. Mladší děti s učesanými vlasy ulízanými k hlavě to komentovaly: *Tati, podívej. Ta bedna je ve fotbalových barvách.* Ty, které z toho už měly rozum a věděly, co je uvnitř, seděly v neklidném tichu, nervózně se vrtěly ve školních uniformách a tiskly se k rodičům.

Nad třemi rakvemi visela zvětšenina fotografie, odkud na ně shlížela rozesmátá čtyřčlenná rodina. Jejich úsměvy byly příliš velké a rozpixelované. Falk znal fotku z novin. Byla skoro všude.

Pod ní stála jména zesnulých vyskládaná z květin. *Luke. Karen. Billy.*

Falk se zadíval na Lukovu fotografii. V tmavých vlasech měl tu a tam šedinu, ale pořád vypadal líp než většina mužů, kterým táhne na čtyřicet. Obličej měl vrásčitější, než si Falk pamatoval, ale od jejich posledního setkání uběhlo už pět let. Stále si však zachovával týž sebevědomý úsměv a trochu mazaný pohled. *Pořád stejný,* znělo mu v uších. Tři rakve před ním ale svědčily o něčem jiném.

„Příšerná tragédie,“ vypadlo zničehonic z farmáře vedle Falka. Měl zkřížené ruce a zaťaté pěsti pevně vklíněné v podpaží.

„To ano,“ odpověděl Falk.

„Znal jste je dobře?“

„Ani ne. Jen Luka, toho —“ Falk na malý okamžik nedokázal přijít na slovo, které by popisovalo muže ležícího

v největší rakvi. V myslí kolem něj kroužilo, ale na jazyk se mu drala jen kliše z titulních stran bulváru.

„Toho otce,“ vypravil ze sebe nakonec. „Jsme přátelé z dětství.“

„Jasně. Víím, kdo je Luke Hadler.“

„Řekl bych, že to dneska už každý.“

„Jste odněkud z okolí, ne?“ Farmář mírně natočil mohutné tělo směrem k Falkovi a teprve teď se na něj pořádně po-díval.

„Ne, už je to dávno, co jsem se odstěhoval.“

„Aha. Stejně mám ale pocit, že už jsem vás někde viděl.“ Farmář se zamračil, snažil se ho někam zařadit. „Mladej, nejste vy náhodou od novin?“

„Ne. Děláím u policie. V Melbourne.“

„Fakt? Měli byste zavřít půlku vlády. Za to, kam to tady nechali dojít.“ Muž pokývl směrem k rakvím, kde vedle Luka ležela jeho žena a šestiletý syn. „Snažíme se nakrmit tuhle zemi, nejhorší počasí za posledních sto let, a jediný, co dokážou, je snižovat už tak dost mizerný dotace. Vlastně se tomu chudákovi jeden ani nemůže divit. Je to zasn—“

Zarazil se. Rozhlédl se kolem sebe. „Je to skandál, nic jinýho.“

Falk na to nic neřekl, oba se v zamyšlení nad neschopností Canberry odmlčeli. Otázku, kdo ve skutečnosti zavinil smrt rodiny Hadlerových, už nějakou dobu propírala ze všech stran seriózní i bulvární média v celé Austrálii.

„Vyšetřujete to?“ Muž kývl hlavou k rakvím.

„Ne, jsem tu jen jako přítel,“ odpověděl Falk. „Navíc si nejsem jistý, jestli tu je co vyšetřovat.“

Věděl jen to, co se stejně jako všichni ostatní dozvěděl ze zpráv. Ale podle všeho to byl naprosto jasný případ.

Zbraň, ze které se střílelo, byla Lukova. A tutěž zbraň našli u jeho těla přimáčknutou ke zbytkům obličeje.

„Nejspíš není,“ dodal farmář. „Jen mě to tak napadlo, když jste říkal, že jste se znali a tak.“

„Navíc tohle není můj obor. Jsem od federálů. Dělán na finančním.“

„Nevím, co si pod tím představit, mladej.“

„Prostě jdu po penězích. Zajímají mě vysoký cifry, co se ocitnou na nesprávných účtech. Praní peněz, zpronevěry a podobně.“

Muž něco odpověděl, ale Falk ho nevnímal. Pohledem sklouzl od tří rakví k pozůstalým v první řadě. Místo vyhrazené rodině. Takže mohli sedět před všemi přáteli a sousedy, ti zase na oplátku mohli zírat na jejich zátylky a děkovat bohu, že nejsou na jejich místě.

Falk Lukova otce neviděl dvacet let, ale okamžitě ho poznal. Tvář Gerryho Hadlera měla popelavou barvu. Jeho oči vypadaly jako dva černé důlky zapadlé hluboko do obličeje. Seděl na svém místě v první řadě, ale hlavu měl otočenou dozadu. Nevěnoval pozornost vzlykající manželce po svém boku ani třem dřevěným truhlám s ostatky svého syna, snachy a vnuka. Místo toho se díval přímo na Falka.

Odněkud zezadu se ozvaly tóny reprodukované hudby. Pohřeb právě začal. Gerry naznačil hlavou pokývnutí a Falk bezděčně sáhl do kapsy. Na vzkazu od Gerryho Hadlera stálo sedm slov psaných jeho těžkou rukou:

Luke lhal. Tys lhal. Přijed' na pohřeb.

Byl to Falk, kdo uhnul pohledem jako první.

Na fotografe se nedívalo snadno. Přeblikávaly na obrazovce na zdi kostela v nekonečné smyčce. Desetiletý Luke slaví se svým týmem vítězné utkání v ragby; mladá Karen skáče

s koněm přes překážku. Na jejich zamrzlých úsměvech bylo něco groteskního a Falk si všiml, že není sám, kdo od snímků odvrací pohled.

Na obrazovce přeskočila další fotka a Falk na ní překvapeně poznal sám sebe. Dívala se na něj jeho rozzcuchaná jedenáctiletá hlava. Stáli s Lukem vedle sebe, do půl těla svlečení a s pusou dokořán se chlubili malou rybou na udici. Vypadali šťastně. Falk se snažil rozpomenout na chvíli, kdy byl snímek pořízen. Nemohl si ji vybavit.

Následovaly další fotografie: Luke a Karen se smějí, jako by nikdy nedělali nic jiného, a najednou tam byl zase on. Tentokrát zalapal po dechu. Podle toho, jak to kolem něj zašumělo, nezaskočil snímek jenom jeho.

Falk v mladší verzi stál vedle Luka, vytáhlé končetiny a tváře poseté akné. Pořád se usmívali, ale tentokrát pózovali na fotce ve čtyřech. Luke držel kolem útlého pasu patnáctiletou dívku s plavými vlasy. Falkova ruka se o poznání zdrženlivěji dotýkala ramene druhé dívky s tmavými vlasy a ještě tmavšíma očima.

Falk nevěřil svým očím. Jak mohli vybrat právě tuhle fotku? Střelil pohledem po Gerrym Hadlerovi, ten zíral se zatátými zuby přímo před sebe. Falk si všiml, že farmář vedle něj přešlápl z nohy na nohu a nenápadně odstoupil o půl kroku stranou. Už mu to došlo, pomyslel si Falk.

Přinutil se znovu podívat na snímek. Na farmu. Na dívku po jeho boku. Díval se na ni, dokud její tvář nezmizela z obrazovky. Na chvíli, kdy byla pořízena tahle fotografie, si pamatoval. Jedno odpoledne koncem dlouhého léta. Byl to krásný den. A toto byla jedna z posledních fotografií, na které byli všichni čtyři. O dva měsíce později tmavooká dívka zemřela.

Luke lhal. Tys lhal.

Falk dobrou minutu zíral do země. Když znovu vzhledl, z obrazovky se na něj trochu křečovitě usmívali Luke a Karen ve svůj svatební den. Pozvání mu přišlo. Snažil se vzpomnout si, jakou si vymyslel výmluvu. Práce, skoro určitě.

Objevily se první fotky Billyho. Nejdříve novorozeně s červenými tvářemi, pak hnědovlasé batole. Už tehdy se trochu podobal tátovi. V šortkách vedle vánočního stromku. Všichni tři převlečení za příšery s popraskaným nátosem barvy okolo rozesmátých rtů. Skok dopředu, o několik let starší Karen drží v náručí další novorozeně.

Charlotte. Ta, která měla štěstí. Její jméno nemuselo být spolu s ostatními vyskládáno z květin. Třináctiměsíční Charlotte, jako kdyby reagovala na jeho myšlenky, se v první řadě snažila vymanit z babiččina objetí. Barbara Hadlerová si ji jednou rukou pevněji přivinula k hrudníku a nervózně ji chovala. Druhou rukou si přitiskla k ústům kapesník.

Falk toho o dětech moc nevěděl, a tak nedokázal říct, jestli Charlotte svou matku na fotografiích poznala. Možná ji jen namíchlo, že je součástí fotopomníku, i když se cítila být plná života. Na to si ale brzo zvykne. Nemá koneckonců na vybranou. Jako dítě označené nálepkou „jediná přeživší“ se nikde jen tak neschová.

Dozněly poslední tóny hudby a fotky blikaly dál do trapného ticha. Když někdo konečně rozsvítil, v davu byla cítit hromadná úleva. Obézní kaplan těžce stoupal k řečnickému pultu a Falk znovu upřel pohled na tři děsivé rakve. Myslel na tmavookou dívku a dvacet let starou lež způsobenou pubertálními hormony, které mu tehdy kolovaly v žilách.

Luke lhal, tys lhal.

Jak krátká byla cesta od tehdejšího rozhodnutí k dnešnímu dni? Otázka ho zabořila jako zmáčkнутá modřina.

Jedna starší žena z davu se otočila a očima zavadila o Falka. Neznal ji, ale ona na něj automaticky zdvořile kývla. Falk odvrátil pohled. Když se podíval zpátky, pořád na něj hleděla. Náhle se zamračila a přitočila se ke starší ženě, která stála vedle ní. Falk nemusel umět odezírat ze rtů, aby zjistil, co jí šeptala.

Ten Falkovic kluk se vrátil.

Druhá žena po něm střelila pohledem a okamžitě se zase otočila. Sotva zřetelným přikývnutím potvrdila kamarádce její podezření. Naklonila se mírně dopředu a pošeptala něco ženě, která vedle ní stála z druhé strany. Falk pocítil na hrudi tíživý neklid. Podíval se na hodinky. *Sedmnáct hodin.* A bude pryč. Zase pryč. Díky bohu.

„Aarone Falku, kam si, sakra, myslíš, že jdeš?“

Falk stál u svého auta a přemáhal v sobě pokušení nastoupit a ujet pryč. Většina pozůstalých se odebírala v pomalém průvodu na smuteční hostinu. Falk se otočil za hlasem a navzdory svému rozpoložení se musel usmát.

„Gretchen,“ oslovil ženu, ta si ho přitáhla do náruče a čelo mu přitiskla na rameno. Položil si bradu na její blond vlasy a zůstali stát v objetí několik minut, kdy se jen pohupovali ze strany na stranu.

„Panebože, jak já jsem ráda, že tě tady vidím.“ Její hlas zanikal v záhybech Falkovy košile.

„Jak se máš?“ zeptal se, když se odtáhla. Gretchen Schonerová pokrčila rameny, sundala si laciné sluneční brýle a odhalila tak zarudlé oči.

„Nic moc. Vlastně strašně. A ty?“

„Stejně.“

„Stejně teda rozhodně vypadáš,“ usmála se nejistě. „Pořád si pěstuješ svůj albínskej vzhled, koukám.“

„Taky ses moc nezměnila.“

Maličko si odfrkla, ale úsměv se jí rozzářil. „Za dvacet let? Neblázni.“

Falk to nemyslel jen jako lichotku. Gretchen vypadala skoro stejně jako na fotce čtyř teenagerů, která se promítala během pohřbu.

Pas, kolem nějž ji na snímku Luke držel, sice trochu zesílil a k dětsky blond vlasům si asi musela trošku pomoci, ale zářivě modré oči a vysoké lícní kosti patřily pořád té stejné Gretchen. Její černé společenské kalhoty a halenka byly o něco přiléhavější, než je u smutečního oděvu zvykem, a trošku se ošívala. Falk přemýšlel, jestli si to oblečení někde půjčila, nebo ho jen nenosila moc často.

Gretchen si ho prohlížela podobně zkoumavě, a když se jejich pohledy setkaly, rozesmála se. Hned vypadala uvolněnější, mladší.

„No tak,“ chytla ho za předloktí a jemně stiskla. Její dlaň ho na rozpálené kůži chladila. „Smuteční hostina je v kulturním centru. Nějak to tam spolu přežijem.“

Když společně vykročili za hloučkem, zavolala na malého chlapce, který šťoural klacíkem do něčeho před sebou. Zvedl oči a neochotně se vydal za nimi. Gretchen k němu natáhla ruku, ale dítě rozhodně zavrtilo hlavou, šlo před nimi a máchalo klacíkem, jako by to byl meč.

„Můj syn Lachie,“ řekla Gretchen a úkosem se podívala na Falka.

„No jo, jasně.“ Falkovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že se z Gretchen, kterou znával, stala matka. „Doneslo se ke mně, že máš dítě.“

„Od koho? Od Luka?“

„Nejspíš. Ale už je to dávno. Jak jinak. Kolik mu je?“

„Teprve pět, ale už si umí mezi ostatními prosadit svou.“

Pozorovali Lachieho, jak se ohání mečem po neviditelných protivnících. Měl oči posazené daleko od sebe, kudrnaté vlasy barvy mokré slámy, ale Falk toho v chlapcových ostrých rysech z Gretchen moc neviděl. Pátral v paměti, jestli se Luke někdy zmínil o tom, že by s někým žila, nebo o chlapcově otci. Nevzpomínal si. Doufal, že kdyby o tom mluvili, zapamatoval by si to. Falk přelétl pohledem po Gretchenině levé ruce. Žádný prstýnek, což ale ještě nemuselo nutně nic znamenat.

„Co ty a rodinný život?“ zeptal se nakonec oklikou.

„Jde to. Lachie mi dává někdy docela zabrat,“ řekla polohlasem, „a navíc jsem na něj sama. Ale je to hodný dítě. A nějak to zvládáme. Aspoň zatím.“

„Vaši mají pořád farmu?“

Zavrtěla hlavou. „Ani náhodou. Asi před osmi lety odešli do důchodu a prodali ji. Přestěhovali se do Sydney a koupili si minibus tři ulice od ségry s dětma,“ pokrčila rameny. „Prý jsou tam spokojení. Život ve městě. Táta třeba chodí na pilates.“

Falk se při představě zemitého pana Schonera, jak posiluje střed těla a praktikuje dechová cvičení, neubráníl úsměvu.

„A tys nechtěla odjet s nima?“

Suše se zasmála a mávla rukou k uschlým stromům, které lemovaly cestu. „A tohle všechno tu nechat? Ne. Jsem tu už moc dlouho, mám to tady v krvi. Však to tady znáš.“ Zarazila se a ucukla pohledem. „Teda spíš asi ne. Promiň.“

Falk odbyl její poznámku mávnutím ruky. „Co teď vlastně děláš?“

„Farmařím, co jinýho. Nebo se o to aspoň snažím. Před pár lety jsem koupila farmu od Kellermanových. Ovce.“

„Vážně?“ To na něj udělalo dojem. Šlo o jedny z nejžádanějších pozemků. Tedy alespoň v době jeho dětství.

„A ty? Slyšela jsem, že ses dal k policii?“

„Jo. K federálům. A jsem tam pořád.“ Dál pokračovali mlčky. Ze stromů se ozýval ohlušující zpěv ptáků, přesně jak si pamatoval. V dálce před nimi na prašné cestě se jako černé skvrny rýsovaly hloučky pozůstalých.

„Jak se tady lidem vede?“ zeptal se.

„Hrozně.“ Tečka. Gretchen si poklepávala na rty konečky prstů s nervozitou odnaučené kuřačky. „Bůh ví, že to tady nestálo za moc ani předtím. Všechny děsí peníze a sucho. Pak přišlo tohle s Lukem a jeho rodinou, je to strašný. Prostě strašný. Visí to ve vzduchu. Všichni se tu ploužíme sem a tam jako zombie. Nikdo neví, co má dělat, co říct. Pozorujeme jeden druhýho. Představujeme si, kdo zmáčkne spoušť jako další.“

„Proboha.“

„Právě. Těžko se to popisuje.“

„Byli jste si s Lukem pořád blízcí?“ zeptal se zvědavě Falk.

Gretchen zaváhala. Rty stáhla do nečitelné linky. „Ne. Už roky ne. Dávno to nebylo takový, jako když jsme měli naši čtyřku.“

Falk přemýšlel nad jejich společnou fotkou. Luke. Gretchen. On. A Ellie Deaconová s dlouhými černými vlasy. Byli nerozluční. Nerozluční pubertáci, co věří, že jejich přátelství a spojenectví bude trvat navěky.

Luke lhal. Tys lhal.

„Vy jste se ale vídali?“ zeptala se Gretchen.

„Tu a tam.“ Alespoň tohle byla pravda. „Jednou za čas jsme zašli na pivo, když byl v Melbourne, nic moc víc jsme nepodnikali.“ Falk se odmlčel. „Několik let jsme se ale neviděli. Nebyl čas. On měl rodinu, já hodně pracoval.“

„To je dobrý, nemusíš se omlouvat. Všichni se cítíme provinile.“